

ČTVRTLETNÍ ZPRAVODAJ

Českomoravské psychologické společnosti při ČSAV č. 12/1992
prosinec 1992

VOLBY! VOLBY! VOLBY! VOLBY! VOLBY! VOLBY!

Volby do výboru individuálních členů ČMPS proběhly na návrh valné hromady psychologů při XVI. Olomouckých psychologických dnech. Došlo 170 platných volebních lístků. Z jejich návrhů bylo sestaveno pořadí všech kandidátů:

PhDr. Hana Junová, PhDr. Jaroslav Šturma, Prof. PhDr. Vladimír Smékal, CSc., PhDr. Eduard Urban, PhDr. Vladimír Řehan, PhDr. Miluše Havlínová, CSc., PhDr. Jana Nováčková, CSc., PhDr. Václav Mertin, PhDr. Zdeněk Kuťák, PhDr. Lubomír Kostroň, PhDr. Zdena Chovancová, PhDr. Václav Mrštík, PhDr. Isabela Pavelková, CSc., PhDr. Stanislav Štech, CSc., PhDr. ing. Aleš Gregar, CSc., PhDr. Augustin Pixa.

Jsme si vědomi všech úskalí vytváření takovéhoto pořadí a proto gratulujeme všem, kteří byli do této kandidátky navrženi.

Do výboru se dostalo 10 kandidátů s největším počtem hlasů:

PhDr. Hana Junová, PhDr. Jaroslav Šturma, Prof. PhDr. Vladimír Smékal, CSc., PhDr. Eduard Urban, PhDr. Vladimír Řehan, PhDr. Miluše Havlínová, CSc., PhDr. Jana Nováčková, CSc., PhDr. Václav Mertin, PhDr. Zdeněk Kuťák, PhDr. Lubomír Kostroň.

Tajným hlasováním členové výboru zvolili za předsedkyni PhDr. Hanu Junovou, za místopředsedu PhDr. Vladimíra Řehana, za vědeckého tajemníka PhDr. Zdeňka Kuťáka, za hospodářku PhDr. Janu Nováčkovou, CSc.

Z tohoto výboru 5 členů (dle přepočtové tabulky ve stanovách) - H. Junová, V. Řehan, Z. Kuťák, J. Nováčková, L. Kostroň (a jako náhradník V. Mertin) - se stávají členy Rady ČMPS, kde se k nim připojí reprezentanti jednotlivých asociací v počtu určeném opět tabulkou ze stanov (obecně čím početnější asociace, tím více reprezentantů má v Radě). Protože ještě nejsou známa jména všech delegátů za asociace na příští rok, otiskneme kompletní jmenný seznam členů Rady v dalším čísle Zpravodaje.

Tato Rada složená ze zástupců individuálních členů a zástupců asociací reprezentuje Českomoravskou psychologickou společnost. Na poslední schůzi Rady byl přijat návrh, aby předsednictvo Rady ČMPS tvořili zvolení kandidáti: H. Junová, V. Řehan, Z. Kuťák a J. Nováčková.

Stosedmdesáti hlasujícím členům děkujeme za důvěru, které si vážíme a celou psychologickou obec prosíme o spolupráci, dialog, zpětné vazby, nápady.

Za Radu ČMPS

Hana Junová

S prodloužením platnosti stanov souhlasilo 156 členů, nesouhlasilo 5, nevěděl 1 člen, neoznačilo 8 členů.

Z jednání výboru individuálních členů a Rady ČMPS 19.11.92

Dne 19. listopadu se sešli členové minulého i nově zvoleného výboru individuálních členů. H. Junová přivítala nové členy - PhDr. Zdeňka Kuťáka, PhDr. Eduard Urbana a PhDr. Václav Mertina. Zároveň poděkovala za vykonanou práci odcházejícím členům - Doc. PhDr. Pavlu Říčanovi, CSc. a ing. PhDr. Alešovi Gregarovi, CSc.

Vznikly komise, do kterých výbor navrhl členy:

- 1) **Komise psychodiagnostická** - M. Svoboda, P. Filo, F. Bělohlávek
 - 2) **Komise etická** - J. Šturma, P. Říčan, J. Srnec, M. Mayerová
 - 3) **Komise ediční** - V. Smékal, J. Štikar
 - 4) **Komise pro koordinaci vědeckého výzkumu** - M. Brichcín, M. Sedláková
 - 5) **Komise pro vzdělání v psychologii** - J. Hoskovec, J. Štikar
 - 6) **Komise stavovská a akreditační**
 - za ČMPS - H. Junová, V. Řehan
 - za Českou asociaci psychologů práce a organizace - Z. Bureš
V. Filec
 - za Asociaci manželských a rodinných poradců - K. Kopřiva
I. Úlehla
 - za Asociaci dopravních psychologů - M. Kořán
 - za Asociaci poradenských pracovníků ve školství - P. Klíma
V. Mertin
 - za Asociaci klinických psychologů - L. Bartoš,
L. Blažková,
J. Růžička,
J. Zeman
- a poslanci ČNR - A. Gjurič, V. Trojan.

Výbor žádá členy celé psychologické obce, aby se přihlásili ti, kteří mají zájem podílet se na práci v některé z uvedených komisí, příp. upozornili na ty své kolegy, kteří by byli vhodnými pro práci v komisi. Budeme vděčni za každé připomínky, nápady a podněty.

Ve druhé polovině zasedání se sešla Rada ČMPS. Byla projednávána především komora (viz informace na dalších stranách).

Hana Junová

Komora ...

... je jedno velké dobrodružství, jedna velká houpačka. Jeden den se nám s A. Gjuričem a V. Filecem podařilo na výboru sociální politiky a zdravotnictví ČNR objasnit, že i psychologové mohou dělat psychoterapii jako lékaři a další věci, takže výsledek zasedání bylo jen několik doporučení na drobné úpravy v textu. Ten samý den ovšem zasedala nad naším zákonem vláda a verdikt byl tento: "Nepovažuje za důvodné a opodstatněné přijímat v souvislosti se zřizováním komory psychologů zvláštní zákon České národní rady. Ke vzniku sdružení psychologů lze využít obecných předpisů o sdružování občanů."

Takže když jsme se dostali na program ústavně-právního výboru ČNR, byla to situace vsutku infarktová. Podařilo se nám s A. Gjuricem a K. Koblicem alespoň výbor přesvědčit, že se opravdu nevejdeme pod živnostenský zákon ani pod nic jiného kromě komory a že když komora nebude, od 1. 1. 1993 bude obyvatelstvo dekompenzováno šarlatány a podvodníky, kteří se budou moci beztrestně vydávat za psychology. Závěr jednání ústavně-právního výboru byl, že "upozorňuje na tu skutečnost, že existuje rozsáhlá oblast psychologické a psychotherapeutické činnosti, která není dostatečným způsobem upravena v živnostenském zákonu, ani v jiném obecně závazném předpise a žádá vládu České republiky, aby připravila základní řešení upravující tuto oblast."

Úplně poslední zpráva je, že premiér Klaus požádal ministra zdravotnictví Dr. Lomu přešetřit situaci, k čemuž si Dr. Lom vyžádal rozklad od Dr. Gjurice.

Zdá se, že v současné době jsou pro nás 3 největší nebezpečí: 1) rozlada výboru ČNR nad tím, jak funguje lékařská a hlavně farmaceutická komora, 2) obecně formulovaný zákon o komorách, o kterém se už delší čas v ČNR mluví, ale jehož realizace se zdá zatím v nedohlednu, 3) současná makrosociální situace, kdy asi objektivně i vláda i ČNR mají spoustu důležitějších starostí než psychologickou komoru.

Nicméně bojujeme dále. K partě lidí, kteří na komoře nejvíce pracovali, jsme přisvolali zástupce všech asociací, a tato skupina se scházela ad hoc, třeba ze dne na den, když to bylo potřeba. Tuto skupinu jsme teď vznešeně pojmenovali komisí stavovskou a akreditační a budeme se scházet pravidelněji, jak vás o tom dále informuje Dr. Řehan.

Máme na vás všechny velkou prosbu. Bylo by teď velice potřebné až nutné co nejvíce psát do novin a časopisů, hlavně do těch nejčtenějších (čímž nemyslím Blesk, Špigl a tomu podobné) o práci psychologa, o rizicích, které hrozí nekvalifikovaným prováděním psychologické práce, reflektovat inzeráty typu "vyšetřím poštou IQ zn.: 50 Kčs") - cokoli vás napadne. Prostě aby o nás bylo trochu slyšet, aby lidé věděli, kdo to je psycholog, co dělá, jak se pozná od šarlatána, komu a jak můžeme pomoci - ideální byl článek Dr. Hudce z České Lípy v Lidových novinách.

Na naši výzvu v posledním Zpravodaji č. 11/92 jsme nedostali ani jednu odpověď. Opravdu nikoho nic nenapadá?

Hana Junová

Rada ČMPS po zhodnocení současného stavu schvalování zákona o psychologické komoře dospěla k závěru, že pro přiměřený rozvoj oboru, udržení etické čistoty, koordinaci postgraduálních požadavků i možností v jednotlivých specializacích a řadu dalších důvodů je nezbytné začít vytvářet tento orgán ještě před jeho parlamentním schválením. Z podnětu Dr. Kopřivy (Asociace manželských a rodinných poradců) se sejde 17. 12. 1992 základní sestava reprezentantů jednotlivých asociací i individuálních členů ČMPS k projednávání vztažných otázek. Předpokládáme prodiskutování a formulaci závazných kritérií pro způsobilost výkonu konkrétních činností se vztažností mezi specializacemi, rámcové stanovení akreditačních požadavků pro nabízené výcviky a školení, systém upozornění až morálních sankcí pro psychology, kteří porušují etický kodex profese i další problémy. Případné podněty obratem zašlete na adresu sekretariátu ČMPS, Oldřichova 19, 128 00 Praha 2.

Vladimír Řehan

Z korespondence Rady ČMPS

Vážený pan
Prof. PhDr. Milan U h d e,
předseda ČNR
Sněmovní 4
P r a h a 1

V Praze dne 2. 11. 1992

Vážený pane předsedo,

je mi opravdu velice líto, že Vás musím obtěžovat v tak hektické době. Obávám se však, že časy ještě hektičtější Vás - ale i nás - ještě čekají, a proto dovoluji, abych formulovala naši prosbu. Jak víte, PhDr. Andrej Gjurich z výboru pro sociální politiku a zdravotnictví požádal Vás a předsednictvo ČNR o zařazení návrhu zákona ČNR o psychologické činnosti a psychologické komoře České republiky k projednání na listopadovém plénu ČNR. Informoval Vás jistě i o komplikacích, kterými byl návrh zákona provázen a kterým jsme nemohli zabránit. Jménem celé psychologické obce Vás prosím, aby návrh zákona byl skutečně projednán, i když vím, že se může zdát zdánlivě nedůležitý ve srovnání s jinými body programu.

To, že o jeho schválení tolik usilujeme, není skutečně prestižní záležitost, ale dvě závažné obavy: obava o klienta a obava o obor. Opakovaně jsme již byli konfrontováni se svou bezmocí zasáhnout účinně na ochranu klienta (např. dosud bylo často vydáváno tzv. IČO i bez předložení diplomu), i na ochranu oboru. Bohužel příliš dobře víme, že v našem oboru nekvalitní práce může způsobit újmy na zdraví - i smrt klienta, rozvrat rodiny či eskalaci pracovních problémů. Stejně dobře bohužel za posledních 40 let víme, co to je být oborem balancujícím na pomezí akceptování, legitimacy.

Psychologie je obor značně specifický už i proto, že psychologové pracují v nejrůznějších resortech (zdravotnictví, kultura, školství, justice, sociální péče, doprava, průmysl, obchod, armáda, zemědělství). Pro kvalitní výkon profese nestačí pouze vysokoškolské vzdělání, ale je nutné splnění specifických kvalifikačních předpokladů, které nemůže hodnotit živnostenský úřad ani jiný orgán státní správy, ale pouze Komora sama. Rozsahem naší práce se opravdu "nevejde" pod jiná zákonná ustanovení - Komora je skutečně jediným možným řešením. Důvodů pro vznik Komory je celá řada, některé další přikládám jako přílohu.

Upřímně Vám děkuji za Vaši případnou pomoc a podporu. Máte-li představu, čím by psychologové ještě mohli v současné době pomoci, prosím, dejte nám vědět.

Přeji Vám - i nám všem - aby Vám vydržel Váš obdivuhodný elán a aby Vám Vaše nelehká práce přinesla co nejvíce radosti.

S pozdravem

PhDr. Hana Junová
předsedkyně ČMPS

Vedoucí sekretariátu
předsedy České národní rady

Vážená paní
PhDr. Hana J u n o v á
předsedkyně ČMPS
Oldřichova 19
P r a h a 2

Praha, 6. listopadu 1992
Č.j. : 4451/92

Vážená paní doktorko,

z pověření předsedy ČNR Vám sděluji, že do České národní rady došlo Vaše písemné podání. Záležitostí se bude zabývat výbor pro sociální politiku a zdravotnictví České národní rady, jako její iniciativní a kontrolní orgán složený z poslanců.

Snahou poslanců je vyřídit každou záležitost co nejdříve, protože však není vyloučeno, že k tomu bude potřebná součinnost ještě jiných orgánů, vyčkejte laskavě další zprávy.

S pozdravem

Milan Kupka

PhDr. Jindřich Kabát
ministr kultury
Valdštejnské nám. 10
P r a h a 1

V Praze dne 5. 10. 1992

Vážený pane ministře,

dovolte nám, abychom Vás jako kolegu - psychologa požadali o pomoc.

Jak jsme se dnes dozvěděli, má být na středečním zasedání vlády projednáván návrh Zákona ČNR o psychologické činnosti a Psychologické komoře České republiky. Moc Vás prosíme o podporu. Víme, že k zákonu je jistě možné mít připomínky (i když jsme na něm velice pilně víc jak 2 roky pracovali). Ale zároveň víme, že kdyby nebyl zákon v dohledné době schválen, bude pro důležitější státoprávní záležitosti odsunut na dlouhou dobu. Pokud proti němu nebudete mít zásadní námitky, moc Vás prosíme o podporu co nejrychlejšího projednání této předlohy.

Situace psychologů je objektivně hodně komplikovaná - už třeba tím, v jak různorodých oblastech pracují (zdravotnictví, školství, kultura, sociální péče, doprava, průmysl, obchod, armáda, vězeňství, zemědělství, justice atd.). Velkou starost nám také dělá současná konjunktura kvasipsychologických služeb a publikací, které mohou velmi snadno poškodit klienta a

proti nimž jsme bez legislativního zázemí zcela bezmocní.

Pro Vaši informaci příkládám snad už poslední znění návrhu zákona a shrnutí důvodů pro brzké projednání v ČNR.

Děkujeme Vám za pomoc a podporu a přejeme Vám ve Vaší nelehké práci co nejvíce radosti. Můžeme-li být v čemkoliv užiteční, rádi pomůžeme.

S pozdravem

PhDr. Hana Junová
předsedkyně ČMPS

Vážený pan
PhDr. Štefan Matula
Slovenská psychologická společnost
Západná 2
B r a t i s l a v a

V Praze dne 27.11.1992

Milý Štefane,

děkujeme za pozvání na Váš výbor, které bohužel došlo 2 dny před jeho konáním, takže se nám nepodařilo přijet. Věra Filecová zkoušela Tě alespoň zastihnout a omluvit nás a také se jí to nepodařilo.

Na našem výboru, pár dní před Vaším, jsme si povídali i o tom, co bude s ČSPS dál. A jednoznačně jsme se shodli v tom, že bychom se neradi s Vámi loučili, že bychom i nadále velice stáli o blízký kontakt. Na naše společná setkání i společné aktivity opravdu rádi vzpomínáme a to, že jsme se teď delší dobu neviděli, jsme spíše brali jako přílišnou práci, kterou jste i vy i my měli (i pro Pražáky bylo občas nemožné dorazit na schůzku v Praze, natož třeba v Brně), ale nikdy ne jako ochladnutí vzájemných vztahů.

Moc by mě zajímal Tvůj - a vůbec váš - názor. Jaké máte představy o budoucnosti, o vzájemné spolupráci. Bylo by asi optimální, kdybychom se mohli sejít a v klidu a pohodě vše probrat. Neplánuješ někdy cestu do Prahy? Pro mě (a asi většinu ostatních "výborů") by asi Bratislava přicházela do úvahy až v lednu, kdy bude zkouškové období a neučí se. Jistě by bylo možné se sejít i v Brně.

Prostě: popřemýšlejte o všem hlavou a přitom srdcem nezapomeňte, že tu máte kamarády, kteří stále o kamarádství stojí.

Měj se moc pěkně a brzy se mi ozvi,

Hanka

Základní informace o změnách v organizaci konference "Olomoucké psychologické dny 1993"

Vážení kolegové,

plním slib a předkládám vám v prosincovém Zpravodaji návrh nové koncepce Olomouckých psychologických dnů. Shrňeme-li reflexe z této konference v letošním roce, vychází dvě základní teze: možnost sejít se jednou ročně bez ohledu na profesní specializaci či region působení je dobré, ale ucelenějšímu odbornému zisku brání přílišná roztržitost obsahu. Tato dvě zjištění vedla k prostému závěru - konferenci pořádat ve změněné podobě. Dovoluji si předložit vám k posouzení návrh na novou organizaci Psychologických dnů.

1. Konference bude základně organizována ve 4 tématických blocích, nevylučujeme i paralelní varia.
2. Každý blok bude mít 1 (resp. 2 se zřetelně odlišným pojetím) referát a sadu vztažných (polemických atp.) koreferátů.
3. Všichni členové ČMPS (včetně kolektivních) dostanou v březnovém Zpravodaji všechny hlavní referáty - teze, vždy o rozsahu 3 strany.
4. Zájemci o aktivní účast zašlou své koreferáty (podstatné teze) v rozsahu 1 strana. Všechny koreferáty budou rozmnoženy a zaslány všem přihlášeným.
5. Olomoucké psychologické dny: každý tématický blok bude mít vyhrazen půlden, hlavní referent(-i) stručně připomenou svá sdělení a totéž udělají koreferenti (hlavní referent 5 min., koreferent 2 min.). Pracovní náplň tématického bloku bude obsáhlá diskuze všech přítomných k danému tématu, formám a podnětům zpracování v referátech a koreferátech. Vzhledem k tomu, že všichni přítomní budou mít základní materiály dlouho před diskusí dodány v písemné formě, může každý v klidu a předstihu promyslet svá stanoviska, podněty atp., což snad dá diskusi funkční charakter.

Pozn.: Řada z vás jistě nepřehlédne podstatnou inspiraci "Sociální psychiatrie", dělných konferencí s letitou tradicí v Kroměříži.

V souladu s uvedenou koncepcí se nyní na vás obracím se žádostí o návrhy nejožehavějších témat v naší psychologii; aniž bych chtěl předběžně vymezovat, doporučuji základně 3 okruhy: dítě, nemocný, výzkum. Čtvrté téma bude tradiční reflexe stadia, v němž se psychologická obec bude nacházet - Společnost, Asociace, Komora atd.

Návrhy hlavních témat včetně osobnosti, která by se měla vyjádřit hlavním referátem pošlete, prosím, do konce ledna na níže uvedenou adresu koordinátora!!

Časový harmonogram: 1993 - leden - uzávěrka a výběr hlavních témat, žádosti o vypracování hlavních referátů,
únor - shromáždění hlavních referátů;
březen - rozeslání hlavních referátů se Zpravodajem;
výzva pro koreferenty;
duben - shromáždění koreferátů;
květen - začátek června - rozeslání všech koreferátů všem přihlášeným;
červenec - Olomoucké psychologické dny 1993.

Ve snaze o relativní stručnost jsem nerozepisoval detailně jednotlivé možnosti. Budu proto vděčen za připomínky, podněty, výhrady. Zpracování, resp. výběr zaslaných témat provede Rada ČMPS s případnou konzultací dalších odborníků (začátek února 1993), současně budou uváženy všechny vaše připomínky.

Pozn.: Hlavní témata budou nabídnuta ke koreferátům i na Slovensko.

Srdečně zdravím a těším se na vaše ohlasy.

Dr. Vladimír Řehan
koordinátor
katedra psychologie FF UP
Křížkovského 10
771 80 Olomouc

KURSY

Významná osobnost z oblasti neverbálních psychoterapeutických technik, Miriam Goldbergová, přijede opět do Prahy, aby udělala **kurs koncentrativní pohybové terapie**. Kurs se bude konat od 8. - 12. 3. 1993. Cena kursu bude 500,- Kčs pro individuální členy ČMPS, 600,- Kčs pro kolektivní členy a 700,- Kčs pro nečleny ČMPS.

Oživením kursu bude i přítomnost rakouských a německých účastníků, což by mělo umožnit širší výměnu zkušeností i osobních kontaktů. Předpokládá se proto alespoň částečná znalost němčiny nebo angličtiny.

Přihlášky na kurs zasílejte na adresu sekretariátu ČMPS, Oldřichova č. 19, 128 00 Praha 2.

Prof. Johannes Myyrä z univerzity v Turku, Finsko, je ochoten pokračovat v **Jungiánském kursu**, který začal letos na jaře. Opět by šlo o kombinaci přednášek, arteterapie a pohybových technik. Přesné datum zatím není stanoveno, počítá se s rozhraním května a června. Kurs by byl opět pětidenní. Cena kursu bude 500,- Kčs pro individuální členy ČMPS, 600,- Kčs pro kolektivní členy a 700,- Kčs pro nečleny ČMPS.

Přihlášky na kurs zasílejte na adresu sekretariátu ČMPS, Oldřichova č. 19, 128 00 Praha 2.

Kurs transakční analýzy, který letos proběhl pod vedením PhDr. Servaa-se Beekuma, současného prezidenta Evropské asociace TA, bude v příštím roce pokračovat systematickým 2 letým výcvikem, zakončeným zkouškami a certifikátem s mezinárodní platností. Zájemci, kteří mají základní znalosti z TA a chtěli by se tohoto výcviku účastnit, se mohou přihlásit na sekretariátě ČMPS, Oldřichova 19, 128 00 Praha 2. Předpokládá se základní znalost angličtiny.

Pro ty, kteří ještě nepřišli víc do styku s TA a měli by zájem o týdenní úvodní kurs TA opět vedený zahraničními odborníky, můžeme tento kurs domluvit. Jeho realizace je závislá na tom, kolik zájemců se přihlásí. Své přihlášky adresujte na sekretariát ČMPS, Oldřichova 19, 128 00 Praha 2.

Hana Junová

OZNÁMENÍ O AKCÍCH SEKCI A ASOCIACÍ

Sekce poradenské psychologie připravuje další **výcvik Baum-testu**, který se bude konat v Praze ve dnech 26. a 27. března 1993. Jedná se o první stupeň, tzn. základní využití tohoto testu.

Přednáší PhDr. L. Richter, CSc. a PhDr. V. Mrštík. Přihlášky a bližší informace: PhDr. Václav Mrštík
U stadionu 962
293 01 Mladá Boleslav

Pedagogicko-psychologická poradna v Olomouci pořádá v pátek 19. března 1993 od 9 - 13 hod. **workshop k Baum-testu**. Je určen pro absolventy výcvikových kursů, bližší informace: Pedagogicko-psychologická poradna
Dr. Antonín Zábaj
U sportovní haly 1
772 00 Olomouc

Pedagogicko-psychologická poradna v Šumperku pořádá v pátek 2. dubna 1993 od 9 - 13 hod. **workshop k Baum-testu**. Bližší informace na adrese: Pedagogicko-psychologická poradna
PhDr. Drahomíra Jansová
ředitelka poradny
Husitská 12
789 01 Šumperk

PhDr. Václav Mrštík
předseda sekce
poradenské psychologie

Sekce pedagogické psychologie spolu s Pedagogickým ústavem JAK AV ČR pořádá seminář k problematice:

"Motivace žáků ve škole."

Úvodní referát I. Pavelkové se zaměří na problémy: čím jsou žáci motivo-
váni ke školní práci; jak žákovské pohnutky k učení vidí učitelé; mož-
nosti diagnostiky percepčních schemat učitelů.

Seminář se koná v úterý 16. března 1993 ve 14 hod. v místnosti č. 404
(4. patro), Pedagogický ústav JAK AV ČR, Máchova 7, Praha 2.

PhDr. Isabela Pavelková, CSc.
předsedkyně sekce
pedagogické psychologie

ČMPS při ČSAV - sekce klinické psychologie
Psychologická sekce Psychiatrické společnosti ČLS JEP
Pracovní skupina pro psychologii při České pediatrické společnosti

pořádají společně

69. klinicko-psychologický den,

který se koná v pondělí 11. ledna 1993 od 9,00 do 13,00 hodin ve velkém sále Lékařského domu, Praha 2, Sokolská 31.

Téma: Zdravotní prevence - intervence - akomodace

Koordinuje: PhDr. Eduard Urban.

Program:

1. Doc. MUDr. Helena Macháčová, CSc.: Možnosti psychologické kontroly stresu.
2. PhDr. Vendula Junková: Psychologická prevence a intervence v poradně pro vysokoškoláky - studenty.
3. Prof. MUDr. Adolf Slabý, DrSc.: Etické problémy terminální lékařské péče.
4. MUDr. Oldřich Louthan a MUDr. Karel Hrubant: Výskyt jaterních cirhóz spojených s užíváním alkoholu.
5. Ing. Zdeněk Novák: Kouření 15 - 24 letých v české populaci.
6. PhDr. Eduard Urban: Prevence - intervence - akomodace v oboru psychaktivních látek.

Pracovní skupina pro teorii a praxi psychodiagnostických projektivních technik zahájila ve shodě se svým plánem pokračovací

cyklus

"Rorschachologie - psychologie - nová psychopatologie".

Na 1. pracovním setkání tohoto inovačního cyklu byl předsedou pracovní skupiny zvolen PhDr. Eduard Urban.

2. setkání pracovní skupiny se na přání členů uskutečnilo 10. 12. 1992 s programem: Poruchy osobnosti a chování, jejich rorschachologický obraz.

3. setkání se koná ve čtvrtek 14. ledna 1993 v 16 hod. v posluchárně č.332, FF UK, Praha 1, Celetná 20/III.patro.

Program: Poruchy nálady (afektivní poruchy) a jejich rorschachologický obraz.

4. setkání - program: Schizofrenie, schizotypové a bludové poruchy.
11. února, jinak dtto.

5. setkání - program: Organické dušení poruchy včetně symptomatických.
11. března, jinak dtto.

PhDr. Eduard Urban
vedoucí pracovní skupiny

ČMPS při ČSAV - sekce klinické psychologie
Psychologická sekce Psychiatrické společnosti ČLS JEP
Pracovní skupina pro psychologii při České pediatričké společnosti

pořádají společně

70. klinicko-psychologický den,

který se koná v pondělí 8. března 1993 od 9,00 do 13,00 hodin ve velkém sále Lékařského domu, Praha 2, Sokolská 31.

Téma: **Kognitivní behaviorální terapie**

Koordinuje: MUDr. Petr Možný.

Program bude upřesněn na místě.

Sekce obecné a teoretické psychologie zve své členy a zájemce na tyto akce:

1. Přednášku Doc. PhDr. Pavla Řičana, CSc.: "**Teorie agrese**", která se koná ve středu dne 20. ledna 1993 ve 14,30 hod. v pobočce Psychologického ústavu AV ČR, Praha 1, Husova 4, místnost č. 214.
2. Přednášku PhDr. Olgy Kolaříkové, CSc.: "**Několik psychologických pohledů na osobnost T. G. Masaryka**", která se koná ve středu dne 17. března 1993 ve 14,30 hod. v pobočce Psychologického ústavu AV ČR, Praha 1, Husova 4, místnost č. 214.

PhDr. Miluše Sedláková
předsedkyně sekce

Trenéři sociálně-psychologického výcviku budou pokračovat ve svých pravidelných pracovních schůzkách každý poslední čtvrtek v měsíci od 18 hod. v Celetné 20, Praha 1, místnost č. 332 - 3. patro.

Doc. PhDr. Soňa Hermochová

Českomoravská společnost grafologická

Sekce psychologie písma, která vznikla v lednu 1992 při sekci poradenské psychologie se v průběhu roku transformovala do Českomoravské společnosti grafologické. Tato společnost je zaregistrována dle zákona a zároveň získala certifikát ministerstva školství jako školící centrum. Na základě tohoto pověření organizuje Českomoravská společnost grafologická výcviky v grafologii pro psychology i pro jiné vysokoškolsky vzdělané odborníky s humanitním zaměřením (sociology, lékaře, pedagogy ...).

Připravuje se první sjezd grafologů z Čech, Moravy a Slovenska na jaře příštího roku, bližší informace budou vytištěny v časopise "Grafologie" - 1. číslo bude distribuováno pro zájemce v březnu 1993. Podrobnější informace o činnosti a záměrech Společnosti podá PhDr. Marcela Süssová, Tupolevova 469, 190 00 Praha 9.

PhDr. Václav Mrštík
tajemník ČSG

Asociace poradenských pracovníků ve školství

Asociace byla zaregistrována koncem r. 1990. V současné době sdružuje 200 poradenských pracovníků převážně z pedagogicko-psychologických poraden (ale též z fakult či jiných pracovišť).

Asociace má svou Radu se zástupci v regionech. Těžiště klademe na práci především zde. Činnost je velmi rozdílná, záleží na místních podmínkách a lidech.

Vyjadřovali jsme se v poslední době především k otázkám platového zařazení pracovníků poraden, velmi těžce vzniká již třetí rok nová vyhláška o výchovném poradenství.

Jsme členy Pedagogické unie, která sdružuje jednotlivé asociace ve školství. Unie by měla být (snad i bude) partnerem MŠMT v odborných otázkách.

Zatím preferujeme spíše individuální členství, protože se domníváme, že by měl každý nést zodpovědnost za to, zda chce či nechce někde být. Kolektivního již bylo dost. Ze stejného důvodu zatím nejsme kolektivními členy ČMPS.

Vzdělávacích akcí není příliš mnoho, tak 4x do roka. Preferujeme spíše pracovní setkávání v regionech.

Výchovné poradenství má svůj časopis, který vydává PPP hl. m. Prahy a má již mnohaletou tradici.

APPŠ má dohodnuto s MŠMT, že otázkami výchovného poradenství na MŠMT se bude zabývat pracovník, kterého si sama najde. V současné době právě takového hledáme. Vyzýváme proto kolegy k pomoci při hledání někoho ochotného k úřednické práci na ministerstvu. Zacházení i plat budou "ministeruské" ("co by to tak asi mohlo znamenat?"), práce by při určitém způsobu mohla být smysluplná. Nástup možný již k 1. 1. 1993, místo dlouhodobě partnerně jisté (což mnozí dnes nemáme). Zájemci nechtě se obrazejí na mne (27 74 38, 27 24 91).

PhDr. Petr Klíma
předseda APPŠ

Asociace dopravních psychologů

1. V souladu se svými stanovami zorganizovala ADP ve spolupráci s Univerzitou Palackého v Olomouci první běh atestačního kursu. Podmínkou účasti bylo řádné členství v Asociaci, vzhledem k omezené kapacitě byl proveden výběr na základě délky praxe a současného pracovního zařazení. Absolventi tohoto kursu obdrží příslušný atestační diplom, který bude v budoucnu základním předpokladem k řádnému členství v ADP, opravňujícím k samostatné činnosti, zejména k posuzování psychické způsobilosti řidičů dle příslušných předpisů. S organizací druhého běhu se počítá pro zbývajících řádných členů ADP a mimořádných členů, u nichž je reálný předpoklad k přijetí za řádného člena (např. dosavadní práce pod supervizí po dobu 3 let, pracovní zařazení apod.), pravděpodobně v r. 1993.

2. Předběžná informace

Na základě dohody s Asociací klinických psychologů zorganizuje ADP školení pro klinické psychology o posuzování psychické způsobilosti řidičů nad 60 let věku. Školení bude jednodenní, v Praze (ÚSMD), možno dle zájmu zorganizovat i v regionech. Součástí bude předání příslušných podkladových materiálů včetně metod a zpracovaných norem. Počítá se s určitou finanční úhradou od účastníků, její výše bude stanovena na základě rozpočtu nákladů (pronájem místnosti, příprava a tisk materiálů, počet účastníků). Předpokládaný termín je I. čtvrtletí 1993. prosíme o předběžné sdělení zájmu do konce ledna 1993 na adresu: dr. V. Rehnová, ÚSMD, s.p., Jánský vršek 13, 118 20 Praha 1. Stačí uvést jméno, pracoviště, kontaktní adresu.

PhDr. Vlasta Rehnová
jednatelka ADP

Komise pro úřady práce České asociace psychologů práce a organizace

První pracovní setkání psychologů úřadů práce se uskutečnilo 17. září 1991 s cílem položit základ k pravidelným setkáním. Psychologové úřadů práce na této pracovní schůzce uvítali návrh na pravidelnou výměnu pracovních zkušeností. První schůzky v Ostravě se zúčastnilo padesát kolegů. Vlivem organizačních nesrovnalostí se však další schůzka plánovaná původně na březen 1992 uskutečnila až 17. a 18. září 1992 opět v Ostravě. Této schůzky se zúčastnilo 87 kolegů a to díky nebývalému zájmu kolegů ze Slovenska. Rok 1992 byl na pracovní schůzky přece jen bohatší, 3. listopadu se uskutečnila regionální schůzka v Prostějově a do konce tohoto kalendářního roku by se měla ještě konat regionální schůzka ve Svitavách.

Všech pracovních setkání se zúčastnili zástupci MPSV (v září 1991 Dr. Duffek a Dr. Hrstka, v září 1992 Dr. Červená a Dr. Rachačová a v listopadu 1992 Dr. Rachačová), kteří referovali o hlavní orientaci a náplni práce psychologů a poradenství na úřadech práce.

První pracovní schůzky se zúčastnil Doc. PhDr. Zbyněk Bureš, CSc., předseda České asociace psychologů práce a organizace, který ve svém referátu zdůraznil nutnost orientace psychologů úřadů práce na problematiku úzce související s psychologií práce. Hlavním cílem psychologa úřadu práce je optimalizace uplatnění klienta na trhu práce.

Každé pracovní setkání si zároveň kladlo za cíl seznámení psychologů úřadů práce s možnostmi využívání počítačové techniky v oblasti diagnostiky, seznámení se s postavením psychologů na jednotlivých úřadech práce, výměna zkušeností v oblasti metodické a diagnostické.

Praxe si vynucuje častější setkávání psychologů úřadů práce a to i z toho důvodu, že psycholog je na úřadu práce zpravidla sám a konzultace pracovní problematiky s jinými kolegy je vítána.

Za organizaci regionální pracovní schůzky v Prostějově děkujeme především kolegovi PhDr. Tomandlovi.

PhDr. Jitka Hodaňová
předsedkyně komise

Oznámení kabinetu psychologie ILF

Kabinet psychologie ILF pořádá různé školící akce. Vzhledem k rozsáhlé adaptaci na koleji ILF není na kursech zajištěno ubytování ani stravování. Závazné přihlášky 3 týdny před zahájením kursu na adresu:

Kabinet psychologie ILF
pí O. Petrášová (nebo Březovská)
Fak. Thomayerova nemocnice,
pavilon T
Vídeňská 800
146 59 Praha 4 - Krč
ev. telefonicky na č. 4701, linka 2100

Kurs: Základy logoterapie

vede a vyučuje: PhDr. Karel Balcar, CSc.

termín: 3. - 5. 2. 1993

místo konání: Praha - Vzdělávací centrum FTN

Kukučínova (bývalé jesle)

Praha 4 - Krč

předpokládaný počet účastníků: 20

cena kursu: 450,- Kčs

náplň: uvedení do podstaty a uplatnění logoterapeutického přístupu a metod v terapeutické a poradenské práci s dospělými

určení: pro psychology nebo lékaře psychoterapeuticky pracující s dospělými

Kurs: v psychoterapii hraničních stavů a narcistických poruch

vedoucí: PhDr. Jan Ženatý

termín: 8. - 9. 3. 1993 (2 dny)

místo konání: Praha - Vzdělávací centrum FTN

Kukučínova (bývalé jesle)

Praha 4 - Krč

předpokládaný počet účastníků: 20

určení: pro psychology v psychoterapeutických zařízeních v oblasti krizové intervence a v ambulancích

cena kursu: 400,- Kčs

Kurs: psychologické diagnostiky a terapie v útlém věku

vedoucí: PhDr. Dana Krejčířová

termín: 1. - 2. 3. 1993 (2 dny)

místo konání: Praha - FTN

předpokládaný počet účastníků: 16

určení: pro psychology pracující s dětmi do 3 let v dětských centrech, kojeneckých ústavech, dětských domovech a na psychol. ambulancích

cena kursu: 300,- Kčs

Odborná stáž v dětské klinické psychologii (II)

vedoucí: PhDr. Dana Krejčířová

místo konání: kabinet psychologie a dětská psychol. ambul. FTN, Praha

termín: 1. - 13. 2. 1993 (2 týdny) a 29. - 31. 3. (3 dny)

předpokládaný počet účastníků: 2

(stáž není vázána na specializační zkoušku)

Odborná stáž v psychologické vývojové diagnostice (II)

vedoucí: PhDr. Dana Krejčířová

místo konání: kabinet psychologie a dětská psychologická ambulance
FTN, Praha

termín: 8. - 26. 3. 1993 (3 týdny)

předpokládaný počet účastníků: 1

(stáž není vázána na specializační zkoušku)

Předpokládaná doba rekonstrukce koleje ILF je I. čtvrtletí r. 1993, takže školící akce počínaje dubnem by již měly být s ubytováním, případně stravováním (podle požadavku jednotlivců).

Kurs pediatrické psychologie

(psychologická problematika psychosomatických a somatických onemocnění u dětí)

vedoucí: PhDr. Dana Krejčířová

termín: duben - květen 1993 (3 dny)

místo konání: Praha

předpokládaný počet účastníků: 20

určení: pro psychology pracující na dětských odd. a dětských psychologických ambulancích

cena kursu: 300,- Kčs

Aktuální dění kolem psychologie v somatických oborech (potažmo rehabilitací)

Neuropsychologové z USA, Kanady a Izraele navštívili Prahu ve dnech 22. - 23. října 1992. Jednalo se o společnou akci České lékařské společnosti a organizace People to People, delegaci vedl poměrně mladý americký neuropsycholog R. L. Heilbronner z Rehabilitation Institute of Chicago. Z naší strany se s výjimkou autora tohoto příspěvku (vyslaného Klinikou rehabilitačního lékařství 1. LF UK na Albertově) zúčastnili výhradně lékaři, především neurochirurgové a neurologové z předních pracovišť Čech a Moravy (jmenujme alespoň organizátora doc. Zvěřinu a nejaktivnějšího diskutéra prof. Beneše). Přítomní lékaři většinou teprve v průběhu akce poněkud překvapeně konstatovali, že jejich zahraniční partneři jsou psychologové plus několik logopedů. Právě to však dalo akci půvab, a z úst chirurgů bylo možno opakovaně slyšet, že "my sice děláme perfektně velmi složité operace, ale ta následná péče je zcela nedostatečná". Této následné péči, od prvních dnů na lůžku po úrazu či operaci až po komplexně sociální a profesionální readaptaci, se ve světě říká, a u nás by rádo říkalo, rehabilitace. Rádo říkalo proto, že - pokud vůbec - lze zatím hovořit jen o fragmentech: spíše jen exkluzivně bezprostřední pooperační či pourazová péče; dlouhodobá, avšak např. právě psychologii postrádající rehabilitace v ústavech, obětavá a vysoce profesionální, leč institucemi pramálo oceněná péče psychologů dr. Kábrtové z výše citované kliniky o paraplegiky... Oproti tomu referáty amerických kolegů přesvědčivě ukázaly, že komplexní dlouhodobá rehabilitace není snem XXI. století, ale zaběhnutou realitou století XX., a to nikoli pro platicí také-elity, ale pro zcela běžné pacienty. Že na tom stát v důsledku neprodělá, nýbrž vydělá, snad není třeba zvláště dokumentovat.

Zjištěním, shodným zřejmě pro naše i americké podmínky je skutečnost, že klasická neuropsychologická diagnostika dle Luriji a jeho pokračovatelů má dnes v "konkurenci" počítačové tomografie, magnetické resonance a dalších vysoce exaktních metod význam spíše jen doplňkový, a úkolem psychologa, pracujícího s pacienty po mozkových a míšních poraněních a příhodách, bude spíše běžná psychodiagnostika (např. stanovení míry funkčního poškození pro účely pojistného či důchodu, zjištění celkového stavu psychiky vzhledem k možnosti nového profesionálního začlenění, psychické způsobilosti k řízení motorových vozidel, apod.), jednak a zejména psychoterapie a socioterapie, vyznačující se u těchto pacientů řadou specifik.

Navzdory poněkud rozbolavělé atmosféře konference doufejme, že závan jiných světů, který nám kolegové přivezli, bude zablýsknutím na lepší časy účelné a racionální rehabilitace, a nikoliv posledním sbohem psychologickým a sociálním přístupům v medicíně. To by totiž nebyl směr k (jakkoli tvrdému) kapitalismu, nýbrž, ve shodě s odvážně zvolenou trasou amerických kolegů, směr dále na východ.

Jan Šplíchal

NABÍDKA VOLNÉHO MÍSTA

Policie ČR - Správa Severočeského kraje Ústí nad Labem vypisuje výběrové řízení na funkci psychologa. Podmínky - bezúhonnost, dobrý zdravotní stav, u mužů ukončená základní vojenská služba, absolvent-ka jednooborové psychologie. Možnost získání bytu. Podrobnější informace na adrese: PhDr. Josef Kovařík
Šumavská 3106/15
400 11 Ústí nad Labem
tel. do zaměstnání: 047/210/2287).

INZERCE

Pedagogicko-psychologická poradna hl. m. Prahy vydává ve IV. čtvrtletí 92 sborník ZNEUŽITÉ DĚTI. Tento sborník obsahuje překlady z americké literatury zabývající se fyzickým, emočním, psychickým a sexuálním zneužíváním dětí ev. důsledky zanedbávání péče o ně. V obsahu najde čtenář přeloženou knihu Eliany Gilové "Překonání bolesti", články Rolanda C. Summita "Specifická zranitelnost dětí", "Podstata pronásledování", "Syndrom dětského přizpůsobení pohlavnímu zneužití" a "Příliš hrozné". Předložené práce poskytl američtí odborníci angažující se v celosvětovém hnutí proti zneužívání slabších.

Čtenář může získat poznatky z oblasti, o které se v naší zemi doposud příliš nepublikovalo.

Sborník je možno objednat na adrese: Pedagogicko-psychologická poradna hl. m. Prahy, odd. pro SOU, Karlínské nám. 8, 186 01 Praha 8, telefon: 236 84 15. Přibližná cena 30,- Kčs. Při písemné objednávce prosíme sdělit, zda si výtisk vyzvednete osobně nebo si přejete zaslat na dobírku.

Na přelomu roku 1992/93 vyjde v rozšířeném vydání MANŽELSKÁ TERAPIE od Stanislava Kratochvíla v ceně asi 60,- Kčs v nakladatelství Mach. Objednávky na adrese nakladatelství MACH, Palackého 66, Chrudim III, PSČ: 537 01.

Nový odborný časopis
Psychologie písma a písmostnalectví

Představujeme Vám tímto nový časopis pro analýzy písma, který je určen všem zájemcům o studium písemného projevu. Jeho cílem je umožnit kvalitnější kontakt mezi jednotlivými zájemci o psychologii písma a písmostnalectví, vytvořit prostor pro publikování odborných článků a v neposlední řadě i popularizace informací o možnosti využití psychologických a písmostnaleckých rozborů v praktickém životě. Zde půjde především o oblast individuálního poradenství, písmostnaleckých rozborů, využívání psychologie písma při výběrových řízeních na pracovní místa, při odborném psychologickém posuzování i psychoterapeutické práci.

V tomto časopise budou otiskovány nejen příspěvky našich předních odborníků, ale i příspěvky zahraničních autorů, kteří nám již předběžně přislíbili poskytování svých článků.

Časopis si můžete objednat formou předplatného nebo si ho zakoupit i jednotlivě. Jeho cena je určena na 25,- Kčs za číslo + poštovné. Bude vycházet dvakrát ročně.

Předplatné je vhodné i pro organizace. V prvním čísle můžete najít např. články: Steinhäuselová, D.: Antroposofie, eurytmie a písmo, Valeška, J.: Vliv některých psychotropních látek na rukopis, Steinhäuselová, D.: Orientální principy jin a jang v písmu, Känzig, R.: Povolání grafologa v Evropě a další.

Objednávky: Institut pro studium písma, Jakubská 7, 602 00 Brno
tel.+ fax: 05/27265.

OSOBNÍ SDĚLENÍ

Vážená paní doktorko,

velmi mě potěšilo, že nezapomínáme na ty, kteří v minulých 20 letech trpěli za svoje přesvědčení a nemohli po nějakou dobu a nebo po celou tu dobu vykonávat svoje povolání. Zejména si cením těch, kteří nebyli nikdy členy KSČ.

Moje radost z udělení čestného členství těmto lidem by však byla mnohem větší, kdybychom se dokázali zmínit také o těch, kteří nemohli vystudovat vůbec, protože stáli proti komunismu od počátku jeho vlády u nás a o těch, kteří vystudovali za cenu velkých obětí, protože s sebou vláčeli punc třídního nepřítele, kterým byli označeni už v dětství.

Myslím, že i tito lidé si zaslouhují naši úctu a že si tuto skutečnost musíme neustále připomínat už proto, že oficiální místa a informační média

na tyto lidi zcela nebo téměř zapomínají. Byli a jsou tady ti, kteří proti komunismu stáli od začátku a stálo je to zničené a poznamenané celé životy, životy plné pronásledování, ponižování a ústrků, životy bez seberealizace, plné boje o holou existenci, zejména v 50. a 60. tých letech.

Připomínejme si to a nezapomínejme. I to je povinnost psychologů, nezapomínat na kontinuitu vývoje s jejími důsledky.

Vladimíra Fořtová

Děkuji Dr. Fořtové, která velice přesně vystihla, co sami cítíme. Je to obecný problém naší společnosti, která se s tímto dluhem anonymním postiženým bude dlouho a těžko vyrovnávat. Dokonce se obávám, že se s ním prakticky nevyrovnáme nikdy, protože se nikdy nepodaří oddělit ty, kteří neuspěli pro svůj skutečný postoj od těch, kteří neuspěli pro svou neschopnost. Dokonce je to tak, že postižení jsou znevýhodněni i proti těm, kteří zdánlivě uspěli proto, že svou neschopnost kompenzovali přimknutím k bývalému politickému systému. Tedy vlastně nespravedlnost na druhou ...

H. J.

MEZINÁRODNÍ KONGRES

3. kongres Švýcarské psychologické společnosti:

"Urteilsbildung in der Psychologie", Universität Zürich 25. - 27. 8. 1993

Nejdůležitější témata:

- Wahrnehmung und Urteilsbildung
- Urteilsbildung im methodologischen Kontext
- Urteilsbildung im Kontext sozialer Phänomene
- Urteilsbildung in der psychologischen Anwendung und Praxis

Kdo chce další informace, obraťte se na sekretariát ČMPS, kde jsou k dispozici 4 letáčky nebo na Kongress-Sekretariat, c/o Psychologisches Institut Zürichbergstr. 43, 8044 Zürich, Tel. 01/257 2101.

Přátelé milí,

upřímně Vám přejeme spokojené vánoce a do nového českého roku hodně síly k překonávání starostí, které nás ještě čekají, hodně chuti pomáhat překonávat tyto starosti i novorozenému státu, hodně schopnosti nezapomínat, hodně ochoty si všimnout a vidět, co už se podařilo dobrého - a hodně pokory a moudrosti, když budeme bilancovat. A pak už by ten nový rok mohl být i šťastný a veselý, ne?

Za Radu ČMPS

Hana Junová